

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси
Марказий Комитети.
СССР Министрлар Совети.

Қардош республикалар пахтакорларининг делегациялари Ўзбекистонга келди

Мартта комитетининг МТС зонаси ўзига секретари ўртоқ Назаров, Испасар МТСнинг бош инженери ўртоқ Набиев, Сталинобод районидagi Чортепа қишлоқ советининг раиси ўртоқ Одинаева ва бошқалар бор.

Ўзбекистон ССР Совхозлар министри ўртоқ Мирзоев бошчилигидаги Ўзбекистон ССР делегациясининг составида Ўзбекистон ССР Сув ҳўжалик министрилиги бошқармасининг бош инженери ўртоқ Алиев, Ўзбекистон пахтачиллик илмий-тектириш институтининг тарший илмий ходими ўртоқ Велиев, якинчи Бардин, Ўзбекистон директори ўртоқ Усупов, Алийбайрамли районидagi «Со-

га жунаб кетдилар.

Ўзбекистон пахтакорлари Тошкент, Андижон-ва Сурхондарё областларининг колхозлари ва совхозларида жунаб кетдилар.

Тожикистон пахтакорлари делегацияси аёлларининг бир қисми Фаргона, ва Самарқанд областлари пахтакорларининг ишлари билан танишиди, делегация аёлларидан бир гуруписи эса Хоразм области ва Қорақалпоғистонга жунаб кетди.

Қирғизистон пахтакорларининг вакиллари Фаргона водисида қишлоқ ҳўжалик меҳнаткашларининг ишлари билан танишидилар. (ЎЗАТА).

д) 1954—1956 йилларда хўжаликларнинг ички сўғориш тўрмоқлари ва колхозларнинг сўз тақсимлагичлари тегиш-

Тоҷикистон ССР да 1954—1960 йилларда
пахтачиликни янада ривожлантириш тўғрисида

Белгилаб кўйилсинки, сув хўжалиг

автомобиль, 30 та автоприцеп, 10 та
кучма автомастерской, 100 та чингит
федлеси, 80 та осма культиватор, 3 та

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТЛА)

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА)

Тожикистон ССРда 1954—1960 йилларда пахтачиликни янада ривожлантириш тўғрисида

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

6) 1954—1955 йилларда пахта заводлари колхозларнинг ўзларида тайёрланган оғир мотормашинларнинг таъмир-ремонт ишлари, токи 1956 йилдан бошлаб, ҳарбир колхознинг ўзидан пахтачини алоҳида-алоҳида тозалаш бериш таъминланган.

24. Автомобил, трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министриликларига қўйиладиган мажбуриятлар юклатилсин.

а) 1954 йилнинг II кварталда Тожикистон ССР Министрлар Советига 100 «универсал» трактор етказиб берилинсин, шу жумладан 35 трактор 1 қишлоқда ишлаб чиқаришнинг янада кенгайтирилишига қўйиладиган мажбуриятлар юклатилсин.

б) 1954 йил 1 августда Тожикистон ССР Қишлоқ хўжалик министриликка МТСлар учун УМБ — А маркали қўлтирмачиларни ишлаб чиқариш соҳасида қишлоқ хўжалик машинасозлиги министриликка 500 та НКУ — 2,8 култиваторни (ўқитилгичлари ва юмшатури юлдузчалари бўлмаган ҳолда) етказиб берилинсин.

в) 1954 йилнинг II ва III кварталларида тенг миқдорда колхозларга сотиш учун Тожикистон ССРга 1 миллион сўмлик автомобиль запас қисмлари жўнатилинсин.

25. Машинасозлик ва асбобсозлик министриликка 1954 йилда Центросоюзга Тожикистон ССРнинг колхозларига сотиш учун машина билан сўғиринида ишлаб чиқариладиган 6-8 К маркали 30 та центробеж насос етказиб бериш мажбурияти юклатилсин.

26. СССР Нефть ва минерал ресурслари министриликка Сталинободдаги Орденоишароҳи номидаги машинасозлик заводига мазкур заводнинг янги маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планининг 10 проценти ҳақида Тожикистон ССР қишлоқ хўжалигининг заҳарларини бақариш мажбурияти юклатилсин.

27. Ўйлар Министриликка СССР Қишлоқ хўжалик министрилик ва Тожикистон ССР Министрлар Совети билан биргаликда Тожикистон ССРнинг Сталинобод станциясида Қўрғонтепа шаҳрига кенг янги темир йўл қуриш тўғрисидаги масалани янги ой мўддат ичида қўриб чиқилиш ва ўз тақдирларини СССР Министрлар Советига тақдим этиш мажбурияти юклатилсин.

28. СССР Винокурлик материаллари ва минерал ресурслари министриликка СССР Қишлоқ хўжалик министриликка 1954—1956 йилларда Сталинобод цемент заводида кенгайтириш, унинг қувишлари йилга 50 минг тонна цемент ишлаб чиқариладиган даражага етказиш мажбурияти юклатилсин.

29. СССР Қишлоқ хўжалик министриликка, СССР Совхозлар министриликка ва Тожикистон ССР Министрлар Советига қўйиладиган мажбуриятлар юклатилсин:

а) 1954—1955 йилларда жами 4,1 минг киловатт қувватга эга бўлган 8 та қишлоқ гидроэлектростанцияси қурилинсин;

б) 1954—1955 йилларда 65 колхозни электрлаштириш таъминлансин, шу жум-

ладан 37 колхоз шаҳарлардаги электр-станцияларга қўйиш йўли билан электр-лаштирилсин, 1957 йилгача республика-нинг ҳамма МТС ва совхозлари электр-лаштирилсин.

30. СССР Автомобил транспорти ва тошйўллар министриликка 1954 йилда ўз қорғонларида Тожикистон ССР колхозлари учун 200 та юк автомобилларини ремонт қилиб бериш мажбурияти юклатилсин.

31. СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Меҳнат резервлари Бош бошқармасига 1955 йилда Тожикистон ССРда ирригация қурилиши учун механизатор кадрлар тайёрлаш юзасидан 200 ўқувчи учун 10 ойлик мўддат билан ФЭТ мактаби ташкил қилиш мажбурияти юклатилсин.

32. СССР Кенг истеъмол моллари саноати министриликка 1954 йил 1 октябр-гача Сталинобод механика заводида ме-ханизаторларнинг сувишмаклар учун 80 комплект ўзел тайёрлаб бериш, уларнинг конструкциясини Тожикистон ССР Министрлар Совети билан мувофиқлаштириш мажбурияти юклатилсин, СССР Қишлоқ хўжалик министриликка оша 1954 йил 1 августгача СССР Кенг истеъмол моллари саноати министриликка ме-ханизаторларнинг сувишмакларнинг 80 та ўзелини тайёрлаш учун зарур материал-лар, электр моторлар ва вентиляторлар акратилсин.

33. СССР Қишлоқ хўжалик министри-ликка ва Тожикистон ССР Министрлар Советига пахтачиликни механизациялаш ва қатор оралири 45 сантиметр қилиб экилган жойларда пахтадан териб олиш учун зарур машиналарнинг рўйхатини Автомобил, трактор ва қишлоқ хўжа-лик машинасозлиги министрилигининг иш-тироки билан белгилаш мажбурияти юк-латилсин.

СССР Қишлоқ хўжалик министрилик мазкур машиналарни проектлаш учун за-рур агротехника талабларини ишлаб чи-қирсин.

Автомобил, трактор ва қишлоқ хўжа-лик машинасозлиги министрилик мазкур машиналарнинг конструкцияларини иш-лаб чиқариш 1955—1956 йиллардаги тақриб-конструкторлик ишлари планига киритилсин.

34. СССР Министрлар Совети ҳузури-даги Граждан ҳаво флоты Бош бошқар-масига 1954 йилда Тожикистон ССР Ми-нистрлар Советининг заҳарлари бўйича республиканинг колхоз ва совхозларда қишлоқ хўжалик машиналарининг ҳосилини ошириш ва пахтадан саноатлик ҳамда за-раркундлардан ҳимоя қилиш соҳаси-даги авиация-химия ишларининг бажа-рилишини таъминлаш мажбурияти юк-латилсин.

35. СССР Ўрмон саноати министри-ликка 1954 йилда Тожикистон ССР Ми-нистрлар Советига қўшимча равишда 150 та тор эли товар вагонини етказиб бериш мажбурияти юклатилсин.

36. СССР Қўмир саноати министри-ликка 1954 йилда Тожикистон ССР Ми-нистрлар Советига 3 та осма чўкич пармалаш станогини етказиб бериш маж-бурияти юклатилсин.

Москвага асос солган Юрий Долгорукий ҳайкалининг тантанали суратда, очилиши

Совет ҳукуматининг қарорига муво-фиқ, Москвада 800 йилги муносаба-ти билан Москвага асос солган отоқли давлат арбоби ва ҳарбий арбоб Юрий Долгорукийга ҳайкал қўйилди. 6 июнда пойтахтнинг Совет майдонида ҳайкални очиб тантанали маросим бўлди.

Майдон чироили қилиб безатилган эди. Москва Совети буюсининг фронто-нида Ленин орденли ўринтирилган. Москва Батон олдидан жуда катта хизматлари учун шу орден билан мукофотланди. Ха-ма жойда қўмқўқ дараклар орасида қизил байроқ билан «Москвага 800 йилги хотирасига» юбилей меланининг катта макетлари қўйилиб турди.

Ҳайкал олдидан мингларча москвали-лар — жамоат ташкилотларининг ваки-лари, завод ва фабрикаларнинг илгор кишилари, фан, адабиёт ва сан'ат арбоб-лари тўпландилар. Улар орасида-яни ҳайкални яратган кишилар — ҳайкалча-рошлар, архитекторлар, қўқочлар, гра-нитчилар, монтажчилар бор.

Қўқочлар соат 2 да РСФСР Минис-трлар Советининг раиси А. М. Пузанов, СССР Маданият министри Г. Ф. Алек-сандров, меҳнаткашлар депутатлари Мос-ква Совети ижроия комитетининг раиси М. А. Янов, КПСС Москва област комитетининг биринчи секретари И. В. Капотов, КПСС Москва шаҳар коми-тетининг биринчи секретари Е. А. Бу-рцев, Совет Иттифоқи маршаллари С. М. Бу-дённий, Юрий Долгорукий ҳайкалининг авторлари Сталин мукофоти лауреатла-ри ҳайкалчадор С. М. Орлов ва архитек-тор В. С. Андреев ва бошқалар қўқач ҳамда гуллар билан безатилган минба-ра чиқиб кетдилар.

СССР Маданият министри ўртоқ Александров тантанали митингнинг олд-ида ўз нутқида социалистик давлатнинг бутун совет мамлакатини билан энг чуқур ва чамбарас болганган маркази бўлган Москва ҳақида гапирди.

Визинг пойтахтими, — дейди ўртоқ Александров, — Совет Иттифоқида яшовчи барча халқларнинг қардошлари ҳақидаги ишга улуг ҳисса қўшди. Мос-ква улуг Ленин идеялари асосида совет кишиларини ягона қардошлик оиласига ҳамма жипсаштирилганда ва халқлар ўз-ўзларининг, совет жамияти юзгач, ма-навий ҳамда сийсий бирлигининг байро-ғидир.

Л. М. Кагановичнинг темир йўл транспорти ходимларининг Бутуниттифоқ кенгашида сўзлаган нутқи айрим айрим бросюра қилиб чиқарилди

Давлат сийсий адабиёт нашриёти Л. М. Кагановичнинг «Темир йўл тран-спорти ишларини яхшилаш ва уни янада юксалтириш» номи бросюрасининг нашр этди. Бу бросюрада Л. М. Каганович-

нинг темир йўл транспорти ходимлари ахтирларининг Бутуниттифоқ кенгашида 1954 йил 8 майда сўзлаган нутқи босил-ган.

Бросюра 500 минг нусха нашр этил-ди. (ТАСС).

Соя-салқин боғ қўйнида

Комсомол қўли пойтахт меҳнаткаш-ларининг энг яхши сайроғи боғларидан би-ри. Бу ерда ишчи ва хизматчилар, кол-хозчилар, интеллигентлар, ўқувчи ва пи-онерлар қўнғилили дам оладилар: шинадек типтиник қўл юзидан қўқоч олиб сузади-лар, бадалларини қўқоча тоблаб, нур эмадилар — ҳузур қиладилар. Майдон тоғлар соҳида сузиб бораётган қўқоч-лардан қўқоч қўқочлар эшитилади. Юзлаб қўқоч ва пионерлар билан тўлган боғлар катери суви қўқ очиб шинадек типтиник қўл қўқоч.

Дам олиш кўни. Бутун қўл қўқочон-гидан ҳам гавқуш. Дам олчулар ўз се-ғай-машу-лотлари билан боғ, қўқочнинг чан тоғонидан тепадида, янчаган даракт-лар соҳида шахмат-шама, биллар му-собоқалари давом этмоқда. Тамонабин-ларнинг кўзи 13 яшар пионерда. У шах-мат доналарини усталик билан суриб, го-либ чиқиш учун ўз отаси билан қўқоч-моқда. Улар ўйинга шу қадар берилган-ларки 30 метр наридан пишириб ўтган боғлар поездини сезмай қўқочдилар.

Ху қўқочнинг ўртасида 3-та қўқоч би-ринини қўқоч бормоқда. Бу қўқочларда ашқан тортаётганлар Тошкент индустри-ал техникумининг студентлари. Улар кеча кун бўйи диплом устида ишлаб, бутун ҳордиқ чиқармоқдалар.

Менга қўқочнинг қўқочини. Мира-замҳуд, — дейди Витя Чекалов ўз ўртоғи Исмаиловага, — гайрат қил! — Кейин ашқанида қўқоч қўқоч тортар экан, — спорт билан шугулланиш на-қадар яхши, мускулларини чиништириб юборди, — дейди.

Исмаил билан ёшма-ёш Вохоб Каримов олиб бораётган, эсатган майин шабада уларнинг соғам бадалларини эркалай-ди. Эҳ қандай яхши-я!

Мана, қўқочнинг қўқочини тоғонидан қўқоч ишламоқда. Мехрибон ота-она-ларнинг эрка-ойлари қўқочда мазза қўқочмоқда. Қўқоч қўқоч қўқоч қўқоч сари эрка-ойларининг шодлик тўла қўқоч-қўқочлари барала эшитилади.

Пионерлар бўлса қўқочларда учмоқ-да. Улар бир-бирларидан баландроқ қўқочларига ҳаракат қўқочдилар, му-собоқалашадилар.

Қўқочнинг отақ тоғонидан ишчилар, хиз-матчилар, колхозчилар, студентлар, пи-онер ва ўқувчилар сувиш қўқочилиб би-р-бирларини қўқочлаш қўқочмоқдалар. Қўқочини тоғонидан эди, бир қўқочларига сариг, қўқоч, қўқоч шарлар қўқоч олиб, қўқоч қўқочлар билан сувиш шиналлашадилар, қўқочини қўқочилиб қўқочдилар. Хуллас дам олчулар учун бу ерда ҳамма нарсаси мавжуд. Уларнинг қўқоч, қўқочли дам олчулар учун ҳамма нарсаси мавжуд. Бу-фетлар, чайна ва ошқоналар ишлаб ту-рибди.

Кечга яқин дам олчуларининг сони яна қўқочибди. Радио қўқочларидан бахт-ли зamon қўқочларига янграб кетди. Очинг эстрадада концерт бошланди. Ҳамма тоғонда Илчи чироқлари қўқоч, қўқоч эстрадада илчи аниқ маззаси ҳосил қўқочди. Пойтахт кишиларининг катта сайили ярим кечгача давом этди.

У. ЖОНГИТОВ.

Суратда: Дам олиш кўни Комсомол қўқочда.

В. Салов фотоси.

Суратда: (олдинги қаторда, чапдан) Тошкентдаги 190-нчи мактаб ўқит-чиси Муҳиддинова, педагогика институтининг студенти Х. Маликов ва боғлар уйининг тарбиячиси М. Сиприова ўртоқлар ўқитчилар дам олиш уйида.

Дам олиш уйида бир кун

Дам олиш кўни эди. Асфалт ёқилган қўқочдан қўқочлаб келаётган тақис машинаси Чигатои дарвозасига борганда чап тоғонидан боғ қўқоча бурлиди. Қўқочлар боғ қўқочининг атрофидан янча-йил боғларининг манзараси бениҳоя чи-роқли эди. Аста-секин эсатган тоғи шабада боғлардаги гуллар ва турли ме-ва даракларининг ёғилиш ҳидини кел-тирар, қўқочларнинг ёғилиб сайраш-лари ўқитчиларга аллақандай орам ба-ғишладилар.

Машина боғ қўқочларидан ўтиб пешто-қига «Хуш келибсиз» деб ёғиб қўқочдан дарвоза олдида келиб тўхтаганда, радио-дан берилаётган музика садолари ва боғда дам олаётган кишиларнинг гурун-лари баралла эшитилиб турарди.

Ҳозиргина машинадан тушиб, дарво-зани кириб келган меҳмонларини дам олиш уйининг хизматчилари самимият билан қўқоч олдилар. Бироздан кейин дам олиш уйининг махсус автобусида яна қўқочна меҳмонлар етиб келди. Шу кўни дам олиш уйига кетма-кет дам олчулар кели-либ турдилар. Кеча биринчи сменани қўқоч аниқ бўшаб қолган боғ яна гоғамуш бўлиб қўқочди.

Ўтган кўнида қўқоч. Ўзбекистон бош-ланғич ва ўрта мактаблар ходимлари на-сада соҳибининг ўқитчилар дам олиш уйида иккинчи смена бошладилар. Бу смена янада қўқоч 250 киши дам олади. Булар орасида Сурхондарё, Қашқадарё ва бош-қа ўзоқ областлардан келган ўқитчилар билан бир қаторда Тожикистон, Жанубий Қўқочистон қўқоч қўқоч республикалар-дан келган ўқитчилар ҳам бор. Шу кўни Тошкент шаҳар мактабларида ўқув йилини муваффақиятли якунлаган илгор ўқитчилардан бир гуруписи қўқочлариди

Бурчмулла тоғларига саёҳат

Завод гудогин смена тугашидан дарак берди. Намотчик Кодрат Тимофеев қўқочининг мойини артиб, Аюб Миразаки-мовнинг ёғида келди:

— Аюб, эртага дам олиш кўни, — дейди у, — шаҳардан ташқарига чиқиб, сайр қўқоч келсан. Тимофеевнинг бу тақдир Аюбга жуда маъна бўлди ва улар бир қаторда қўқочлар қўқочдилар.

Эрта тоғи. Эсатган майин шабада қўқоча роҳат бағишлайди. Тоғ орасидан мўғалаб қўқоч боғишлади. Кодрат ва Аюб сой ёғидада сувга қармоқ ташлаб ўқитчилар. Шу пайт Аюб:

— Қандай яхши-я! — деб юборди. — Йим, қанақа балиқчиасан ўзинг, ҳамма балиқларини қўқочиб, қўқочиб юборасан-ку, — деди Кодрат.

«Электробоқ» заводининг ишчи-лари Аюблар каби ўз дам олиш кўни-ларини жуда яхши ташкил қўқочдилар. Ба-лиқ овланиш яхши қўқочдан биринча киши автомобилга ўқитиб Сирдарёга бордилар, бир гурупа ишлар аса Бурч-мулла тоғларига жўқочдилар.

Аюб билан Аюб. Ҳайрибон оқатган Қўқоч, аюб билан шаршарга, то-за ҳаво, дўстона коллектив — буларнинг

ҳаммаси кишининг руҳини жуда енгил қўқочиб юборди.

Гулхан атрофида суҳбатлашиб ўти-риш, ашула айтиш қўқочли кўнғилили, кишига роҳат бағишлайди. Ешлар Бурч-мулла саёҳатидан жуда катта таассурот-лар билан қўқочдилар. Улар ўз таассурот-ларини бутун ўқитчиларга катта зами билан айтиб берадилар.

Мингларча тошкентликлар ўз дам олиш кўнларини шаҳардан ташқарига аниқ шўғили ўқитишадилар. Пойтахтнинг я-қин жойларда аюб билан манзарали тоғ-лар, водилар, дарёлар ва қўқоч бор.

Ўтган дам олиш кўни Тошкент меҳнат-кашлари Қаржатов, Оқтош, Бурчмулла тоғлик районларида, Ачинкул атрофида, Қўқочамизда, Сирдарё ва Келесда бў-дилар. Улар тоза ҳавода дам олиб, янги куч билан уйларига қайтиб келдилар.

Туристик саёҳатлар, экскурсиялар ва поҳодлар қўқочли дам олишнинг энг ях-ши турларидандир. Туризм соҳиқини му-стаҳкамлашга, меҳнат унумини оши-ришга ёрдам беради.

Л. СЕЛЬСКИЙ.

СССР спорт мастери.

Пойтахт стадионларида

Физкультура ва спорт совет киши-лари турмушини янча-йилга чуқурроқ синғиб бормоқда. Ҳарбир қорғонада, кол-хозда ва мактабда спорт майдончалари ташкил қўқочилиб бўлиб, бунда ишчилар, колхозчилар, студентлар спортнинг ҳар-хил турлари бўйича шугулланадилар. Спорт кишининг соғлигини мустаҳкам-лайди, унинг продали, қўқоч на чакон бўлишга ёрдам беради. Ёз вақтида, ай-ниқса дам олиш кўнлари стадион ва спорт майдончалари жуда гоғамуш бў-лади.

Физкультура ва спорт билан шугул-ланиш — фойдали ва қўқочли дам олиш-нинг энг яхши турларидан биридир. «Ташкельмаш» заводининг ишчиси Қў-диў Қўқоч бундай деди:

— Спорт менга ишлаб чиқариш ун-умини оширишда ёрдам бормоқда. Мен ҳар кўни эрталаб гимнастика билан шугулланаман, танаффус вақтида ва ишдан кейин волейбол ўйнайман.

Яқинба қўқочлари ишчи спортчилар стадионларда му-собоқаларга қатнашади-лар.

Ўтган кўнида қўқоч Тошкент стади-онларида жуда кўп турли му-собоқалар ўқитилди. Эрталабдан бошлаб спорт-чиларга қўқочна янги ва қўқоч янги-дилар. Улар енгил атлетика, футбол ва баскетбол бўйича му-собоқалашдилар.

«Ишчи» стадионида Тошкентнинг Марказий, Киров, Москва ва Сталин районлари спортмайдонлари программасида физкультура коллективлари ўртасида му-собоқалар ўқитилди. Шу стадионда соат 9 да шаҳарнинг клуб командалари ўртасида биринчилик учун футбол му-собоқалари бошланди.

«Динамо» стадионида бўлиб ўтган Тошкентдаги мактаб ўқитчиларининг му-собоқалари айниқса қўқочли ўқиди. Стадион трибуналарида жуда кўп тамош-бунабилар йиғилди. Тамонабинлар рес-публика ва шаҳар рекордлари қўқочан ёш спортчиларни қўқоч табриқладилар.

100 метрга қўқоч бўйича финал му-собоқадда 42-нчи мактаб ўқитчиси Сета Гудошникова маррага биринчи бўлиб етиб келди. Йиғилар ўртасида шу ма-софага югуриш бўйича Таманов биринчи-лигини олди.

Тошкентдаги 43-нчи мактабнинг ўқит-чиси Вали Валлод катта муваффақиятга эришди. У югуриб келиб 5 метр 11 сан-тиметрга қўқоч, янги республика ре-корди қўқочди. Спортнинг бу тур бўйича 1939 йилдан бери рекорд ўғармай кел-ар эди.

Кечурун «Динамо» стадионида СССР биринчилиги учун «Б» класс бўйича му-собоқалашадиган «Спартак» (Тошкент) ва Оқруқ офицерлар уйи (Тбилиси) ко-мандалари ўртасида футбол му-собоқаси бўлди. Бу ўйини спорт ҳаваскорлари эр қўқоч билан тамоша қўқочдилар. Ўйин 2:1 ҳисоби билан меҳмонлар фой-дасига ҳал бўлди.

Е. ОВРУТСКИЙ.

«Динамо» стадионида Тошкент шаҳар ўқитчиларининг енгил атлетика бўйича му-собоқаси ўқитилди. Суратда: 100 метрга югуриш учун старт пайти.

Б. Мауэр фотоси.

(ЎТАГ фототехникаси).

Меҳнаткашларнинг ёзги дам олишларини намунали ўтказайлик

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати комму-низм қўқочган совет кишиларининг қўқочли ва соғлом дам олишлари тўғрисида жуда катта таъ-хир қўқочмоқда. Бешинчи бешил-йилнинг охирида санаторияларда ўқитиларининг сони 15 процент, дам олиш уйларидан ўқитиларининг сони 30 процент қўқочилди. Бунда асосий диққат республикалар қармоғидаги курортларни қўқочтиришга қарати-лади.

Ишчилар ва хизматчиларнинг ёғи дам олиш-лари намунали уюштириш — маҳаллий партия, совет, касба союзи ва комсомол ташкилотларининг муҳим вазифасидир.

Ўзбекистон территориясидаги курортлар, санато-риялар ва дам олиш уйларига меҳнаткашларнинг нормал даволашлари, маданий дам олишлари учун барча шароитлар яратилган. Давлат меҳнат-кашларининг яхши дам олишлари учун жуда катта маблар сарфламолар.

1953 йилда Ўзбекистон ва Қўқочистондаги са-наториялар ва дам олиш уйларига 50 минг киши дам олиш ва даволашга бўлса, бу йил 54 минг ки-ши даволашга дам олади.

Дам олиш муассасаларида дам олчулар учун янада яхшироқ шароитлар нукзда келтириш ма-қсадида бу йил жуда кўп миқдорда асбоб-ускуналар ва мебельлар сотиб олинди.

Санатория ва дам олиш уйларининг ишларидаги муваффақият асосан бу муассасаларда тўри режим ўқитиш, дам олчуларни маза-ли овқатлар билан таъ-минлаш, уларга яхши маданий-оммавий хизмат қўқочтиришга боғлиқдир.

Курортлар, санаториялар ва дам олиш уйлари Бошқармаси ёғи соғломлаштириш жамиятига январа ойдан бошлаб тайёргарли қўқочолади. Бошқарма соғломлаштириш муассасалари ходим-ларининг ташаббусини қўқочтириш мақсадида меҳ-наткашларга хизмат қўқочтириш энг яхши тайёр-гарлик қўқоч курортлари ва дам олиш уйларини мукофотлаш учун ўқитиш мукофот белилади.

Визинг санаторияларида даволаш ишлари Павлов таълимоти асосида олиб борилади. Санато-

риялар ҳозирги замон медицина аппаратлари билан, реинген кабинетлари, турли лабораториялар ва на-бизитлар билан таъминланган. Ёзги соғломлаштириш мақсудига тайёргарли вақтида барча санатория ва дам олиш уйлариданги медицина кабинетлари ремонт-дан чиқарилади ва у ерлардаги медицина пунктла-ри зарур меҳкамалар билан таъминланади.

Тошкент қўқочиданги неврология санаторияси кен-гайтирилди ва капитал ремонтдан чиқарилди. «Яланго» санаторияси ва ичан-меда санаторияси ҳам яхши ремонтдан чиқарилди. Тошкент об-ла-стидаги санаторияларда юқори маълумли профессор-консультантлар ишлайдилар. Медицина фанлари доктори Асқаров, профессор Шорохова, профес-сор Гордон шулар жумласидандир. Санаториялар-даги даволаш ишлари, дам олиш уйлариданги профи-лактика ишлари Тошкент медицина институти кли-никалари ва медицина илмий-текишириш муассаса-лари билан янги алоқа боғланган ҳолда олиб бо-рилмақда.

Санатория ва дам олиш уйларига борган киши-лар хоҳлаган овқатлар

ОМОНАТ КАССАЛАРИ ХАЛҚ ХИЗМАТИДА

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати совет кишиларининг моддий фаровонлигини ва маданий савиясини юксалтириш тўғрисида тинч рақамлиқ қарар қилиб келмоқдалар. Ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақлари, колхозчиларнинг даромадлари йилдан-йилга ортиб бораётганлиги шубҳасиз.

Меҳнатқашлар моддий фаровонлигини тобора яхшилаш бораётганлиги тўғрисида аҳолининг омонат кассаларига пул қўйиши кун сайин кўпаймоқда. Совет ҳукумати меҳнатқашларнинг маънавийларини кўзал, ишчилар, колхозчилар, хизматчи ва интеллигентларнинг жамғарган пулларини сақлаш учун энг ишончли ва фойдали бўлган омонат кассаларини қўйиштириб, уларнинг иши учун қудай шартроғ яратиб бермоқда. Омонат кассаларида пул сақлаш ҳар ёнги томондан — давлат учун ҳам, аҳоли учун ҳам бениҳоят фойдалидир. Давлат заимлари ва омонат кассаларида қўйилган пулдан келадиган маблағ ҳалқ хўжалигини ривожлантиришга сарфланади. Заём эгалари ва омонат кассата пул қўйилар юзга ҳамда процент олиш йўли билан даромад қилишади.

Омонат кассалари ағимасига омонат пул қабул қилиб олиш ва давлат заимлари пул бериши йўли билан аҳоли қўлидаги ортиқча маблағларни ками қилиш ишларини янада яхшилаш каби муҳим вазифа юклатилган. Бу муҳим вазифани бажаришда Тошкент омонат кассалари 1953 йилда бу йилнинг бошидан бери яхши натижаларга эришди.

Тошкент омонат кассаларида 1953 йилда 21 миллион 144 минг сўм қўйилди. Бу эса 1952 йилда омонат кассаларига қўйилган пулга нисбатан бир ярим баравар ортиқдир. Омонат кассаларига пул қўйиларини жалб қилиш ишларида 1954 йилда яна ҳам юқори кўрсаткичларга эришилмоқда. Шу йилнинг фақат биринчи кварталда омонат кассаларига 9 миллион 608 минг сўм қўйилди. Бу эса 1953 йилнинг биринчи кварталдаги нисбатан қариб икки баравар ортиқдир.

Кенг меҳнатқашлар оmmasининг моддий фаровонлигини яхшилашнинг йўли омонат кассаларига қўйилган пулдан оладиган даромадлари тўғрисида ортиб боради.

Тошкент омонат кассалари 1953 йилда заём эгаларига давлат облигациялари юзидан 33 миллион 252 минг сўм тўлади. Бундан ташқари 2 миллион сўм катта юзлар берилди. 1954 йилнинг ўтган биринчи кварталда облигация юзидан заём эгаларига 9 миллион 224 минг сўм ва йилги юзлардан 645 минг сўм тўланди.

Аҳоли омонат кассаларига қўйилган пуллардан ҳам катта даромад олинмоқда. 1953 йилда омонатчилар томонидан қўйилган пулнинг проценти 1 миллион 429 минг сўми ташкил қилади.

Омонат кассалари пул қўйиларининг турли талабларини ҳисобга олиб, ҳарқандай шартроғда ҳам улардан пул қабул қилишади. Оқдид пул қабул қилишнинг ташқари, муддатли, яъни пул қўйиларининг талаби билан пул маълум муддатга қабул қилинади ва оширилган процент тўланади. Қўйилган пулнинг ўртача суммаси қанча кўп бўлса юзга ҳам шунча кўп бўлади.

Совет давлати омонат кассалари тор-моқларини тўғрисида кеңайтирмоқда. Бу эса шаҳар ва қишлоқ жойлардаги аҳолига омонат кассаларини яқинлаштириш ва уларнинг пул қўйиларига қудайлик тўғрисида учун талаб қилинган жойларда омонат касса ташкил қилишга имконият беради.

Фақат шу йилнинг бошидан бери Тошкент омонат кассалари 5 та янги омонат касса очилди. Пискент, Юзориқчиқ районларида ва Олмалиқ шаҳрида омонат кассаларининг агентлиги ташкил қилинди. Янги ташкил қилинган омонат кассаларида ҳозирнинг ўзидаёқ пул қўйиларининг ва қўйилган пулнинг миқдори анча кўпайиб қолди.

Қўпгина кишилар омонат кассаларида пул жамғариб, автомобиль, мотоцикл, радиоприймник, холодильник ва бошқа қимматбаҳо буюмлар сотиб олмақдалар ва қўрғоқ ҳақида бошқа жойларга бориб дам олмақдалар.

Омонат кассаларида пул қабул қилиш ва пул беришдан ташқари, давлат заимлари юзидан олиш, пул қўйиларининг талаби билан коммунал хизматлари, яъни телефон, радио ва бошқалар учун тўловлар ҳам бажарилади. Бу эса пул қўйиларининг кўп вақтини тежасди ва ўз вақтида тўлаш имкониятини беради.

Омонат кассаларига қўйиб олиш ва ёлғиз оналарга давлат нафақалари тўлаш каби муҳим вазифа ҳам юклатилган. 1953 йилда омонат кассалари 15 миллион 742 сўм нафақа тўлади.

3 процентли давлат облигацияларига аҳолининг талаби қуддан-қудга ортимоқда. Бу облигациялар омонат кассаларида эриштирилади ва қабул қилинади. 1953 йилда Тошкент омонат кассаларида 3,5 миллион сўмлик заём сотилди. 1954 йилнинг биринчи кварталда эса 2 миллион сўмлик облигация сотилди.

Совет мамлакатига омонат кассалари меҳнатқашларнинг маънавийлари учун хизмат қилади. Шунинг учун ҳам омонат кассалари тобора оммаланиб бормоқда ва пул қўйиларининг, шунингдек қўйилган пулларнинг миқдори кўпайиб бормоқда.

Омонат кассалари ўз ишларини яхшилаш билан давлатинининг куч-қудратини ошириш, совет кишиларининг моддий фаровонлигини ва маданий савиясини юксалтириш учун қурашда актив иштирок этади.

К. РАСУЛБЕК

Давлат меҳнат омонат кассалари омонат бошқармасининг бошлиғи.

Дала ишларини юқори сифатли ўтказиб, гўзани июнь ойида биртекис гуллатиб олайлик!

Ёшлар ҳиссаси

Бу йил ҳар гектардан 38 центнердан пахта ҳосили етиштириш мажбуриятини олган Чиноз районидagi Ленин номида колхоз а'золари бу юксак мажбуриятни ошириб бажариш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Улар гўза қатор ораларига иллов берип су'ратни қуддан-қудга қучайтирмоқдалар. Қолхоздаги қўпгина бригада ва эвенлар бу йил пахтадан юқори ҳосил етиштириш билан келгуси йилда Бутуниттфок қишлоқ хўжалик виставкасига катнашиш ҳуқуқини олиш учун мусобақага қўшилди.

Юқори ҳосил етиштириш юзасидан бошланган социалистик мусобақага колхоздаги комсомол-ёшлардан иборат бригадаларнинг а'золари ҳам қўшилиб, бу йил ҳар гектар ердан 40 — 42 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Ана шундай бригадалардан бири ўртоқ Абдурахмон Боймуратов бошчилик қилаётган бригадadir. Шу кунларда колхозда олинган кетаётган бу бригадининг комсомол-ёшлари 46 гектар ердаги гўзани ўз вақтида юқори сифатли янага қилиб, ҳамма майдонда гўза тулпарининг нормал қалинлигига бўлишга эришди.

Ҳозир учинчи култивациядан чиқарилган гўза соғлам ва бақувват бўлиб ривожланмоқда.

Колхознинг ўртоқ Боймат Нурматов бошчи бригадасида ҳам иш қизгин бормоқда. Бригада а'золари бу йил 61 гектар ернинг ҳар гектаридан 45 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Ана шу мажбуриятни сўзсиз бажариш учун бригадининг ҳамма а'золари эўр гайрат билан меҳнат қилаётдилар. Тошбуян Раҳматиллаева, Умриниса Мўминова ва Умриниса Тешабоева сингари азамат ёш колхозчилар кундалик чопиқ нормасини 1,5 — 2 ҳисса ошириб бажаряётдилар.

Колхознинг Ҳайдар Ҳосенов, Шермат Хўнамуродов бошчилик қилаётган бригадаларида ҳам гўзаниннг учинчи комплекс парвариши намунали ўтказилмоқда. Бригада а'золари колхозда хизмат қилаётган меҳнаткорлардан билан ҳамкорликда ишлаб, парваришдан чиқариладиган гўзаларни қондириб суғармоқдалар.

Колхозда гўза парвариши қизгин давом этаётган шу кунларда колхоз партия ва комсомол ташкилотига колхозчилар ва меҳнаткорлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни қучайтиришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Далачилик бригадаларида биринчи қўпгина 9 комсомол-агитаторнинг ҳаммаси дала шийонларини колхозчиларнинг маданий дам олиш жойига айлантиришда колхоз партия ташкилотига яқиндан ёрдам қўрматмоқда. Илгорилик учун курашяётган колхознинг комсомол-ёшлари уларнинг меҳнатдаги активликларини янада ошириш билан бу йил пахтадан юқори ҳосил етиштиришга ва олинган мажбуриятни шараф билан бажаришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

А. РАҲМАТЖОНОВ,
Т. АБДУРАХИМОВ.

Янги ердан мўл ҳосил олиш учун

Гулистон районидаги «Красный Восток» колхозининг ўртоқ Уташ Ҳаққулов бошчилик қилаётган бригадаси бу ёрларни ўзлаштириш ҳисобига тузилган эди. Бригада а'золари шу вақтгача фойдаланилмасдан ётган 107 гектар бўз ерларни ўзлаштириб экинлар, уни агротехника қондаларига мувофиқ ишлаб, барвақт чигит экидилар. Экинлар чигит биртекислигини олишди. Гўза парвариши ҳам меҳнаткорлар билан маҳкам ҳамкорликда олиб борилаётган тўғрйлиқ учинчи парвариш тўғрйлиқда, ҳозир бутун майдонда гўза биртекис шоналади.

1-чи МТСнинг ўртоқ Василий Коңзуб бошчи 5-чи трактор бригадасининг универсалчаси ўртоқ Абдусамат Юсупов ўртасаройли меҳнаткорларнинг натавпарварлик чадирини қўйиб, 1200 гектар ердаги гўзани култивация қилиб бериш учун ўз устига оширилган мажбурият олди. Шу кунларда у сменада 15 — 16 гектар ердаги гўзани култивация қилмоқда.

Бригада а'золари култивация билан кетман чопиғи ўртасида узилишга йўл қўймаслик учун гўза чопиғини қучайтирмоқдалар. Ҳозир улар иккинчи чопиғида таомлаб, учинчи чопиғини бошлаб юбордилар. Мамаат Сувонов, Бекхот Эрматова ва Саодат Исақулова каби колхозчилар кунига 0,20 — 0,22 гектар ердаги гўзани чопиқ қилиб, топирикни ошириб бажармоқдалар.

Шу каби райондаги Пушкин номида колхознинг Сафар Тойманов ва Нурлихон Оқбобов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларининг гўзаси ҳам биртекис шоналайбшмоқда.

Т. РЎЗИБОВ.

Универсалчи О. Тошпўлатовнинг гайрати

Оққўрғон районидаги 1-чи МТСнинг Сталин номида колхозда хизмат қилаётган 9-чи трактор бригадасининг универсалчаси ўртоқ Омонулло Тошпўлатов ўртасаройли илгөр меҳнаткорларининг чадирларига жавобан бу йилги мавсумда ўз агрегати билан 1200 гектар ердаги гўзани сифатли ишлаб бериш мажбуриятини олган.

У, ўзининг бу юксак мажбуриятни бажариш йўлида астойдил курашиб, уч кунда 47 гектар ердаги гўза қатор ораларини сифатли култивация қилиб берди.

Ўртоқ Тошпўлатов ишлаётган далачилик бригадининг а'золари бу йил 150 гектар ернинг ҳарбир гектаридан 35 центнердан пахта ҳосили етиштириш учун курашмоқдалар. Универсалчи Тошпўлатов ўзининг фидокорона меҳнати билан мўл ҳосил етиштиришдан иборат ана шу курашга муносиб ҳисса қўшаётир.

У. МУСОҚОВ.

Калинин районидаги Молотов номида колхозда дала ишлари бир-бирига боғлаб олиб боришмоқда. Гўза юқори сифатли култивация қилинаётир ва кетма-кет ўғитилиб, суғорилмоқда. Суратда: 1. Ёнги аҳоли суғиш ўртоқ Ю. Ҳосенов бригада раёбачисини ўртоқ Х. Топилова ўн суғорган участкани кўрсатмоқда. 2. Илгори универсалчи Т. Нурдодов бу йил 1200 гектар ердаги гўзани култивация қилиш мажбуриятини олган. У ҳозиргача 420 гектар ердаги гўзани ишлаб берди. Ўртоқ Т. Нурдодов СУЗ машинаси билан гўзага ўғит олмоқда.

В. САЛОВ фотоси.

Гўзаниннг июньдаги парваришини намунали ўтказайлик

Областимиз колхозлари бу йил пахта ҳосилини ўтган йилдагига қараганда ҳар гектарига 4 центнердан оширишлари ва давлатга бутунлигига нисбатан 25 процент кўп пахта топиришлари керак. Бунинг учун биринчи галда қолоқ район ва колхозларда ҳосилин кескин су'ратда ошириш, уларни илгори район ва колхозларга етказиб олиш қўзда тутилди. Қолоқ колхозлар ишида кескин бурилиш исаланиш, улар ҳосилин ўтган йилдагига қараганда биринчи-икки ҳисса қўлайтиришлари лозим.

Брок, област колхозларида гўзаниннг ҳозирги парвариши социалистик мажбурият талабига жавоб беришда даромадла бормайди. Масалан, 1 июньгача 933 гектар ерда (бунинг 800 гектари Ховос районида) чигит униб чиқмаган. Қўпгина колхозларда гўзаси сийрак даладари, ер-чеглари, вағли, суғориш ариқлари, ўғитиларига қўпгина чигит экинлаган. 1 июньгача 11 минг гектар ерда гўза янага қилинмаган, 25 процентдан кўпроқ майдонда биринчи чопиқ ўтказилмаган. Ховос, Бўша, Пискент районларида аҳоли айнасида ёмон. Бу район колхозларида пахта майдонларининг ярида ҳам гўзалар биринчи чопиқдан чиқарилмаган, гўза ўт орасида қисилиб қолган.

Гўзани суғориш жуда ёмон аҳволда. Қўпгина колхоз раҳбарлари, агрономлар «суғориш натижасида чопиқ қўзилиб, бегона ўтлар қўзилиб кетади», деган нотўғри баҳоналар билан «сувдан қўриқ» қайғиритишга дучор бўлиб қолдилар. Ба'зи янги эрта кўлмак серегин бўлгани учун ерда нам қўп бўлиши керак, деган ёлғон тушунчадга берилиб кетганлар.

Ҳолбуки, бу йил анча майдонда чигит фаёат эрта қўлмада ҳайдалган ерларга экинган. Апрель ойи охирида куннинг исини ва тез-тез бўлиб турган шамол натижасида ердан нам қўтарилиб кетди. Демек, ерда етарлиқ нам йўқ, агар гўза қондириб суғорилмаса унинг исини ва ривожланиши кечикади. Ҳозир эиёт суварли юз турган, шунингдек яқинда суғорилган ерлардан бошқа ҳамма ерларда гўзалар суғорилишни керак бўлган ҳолда суғоришнинг су'рати жуда паст. 1 июньгача фаёат 48 процент майдонда гўза суғорилган, ўтган бешкунликларнинг ҳарбирига 28 — 29 минг гектар ердаги гўза суғорилган, холос.

Гўзани суғу даврида озилантириш учун етарлиқ миқдорда минерал ва маҳаллий ўғитлар бор. Гўза ёшлигига ўғитлараси тез ва яхши ривожланиш. Шунга қарамадан, гўзани озилантириш жуда суст бормоқда. 1 июньгача фаёат 36,1 процент майдонда гўза озилантирилган. Бекобот, Ховос, Юзориқчиқ районларида гўзани озилантиришнинг эндиғина бошланган.

Чигит экинш, уни ундириб олиш, шунингдек гўза қатор ораларини ишлаш, суғориш ва озилантириш кечиканидан, гўза ривожланишдан қолаетир, кўпчилик майдонда гўзалар ялли шоналашга киришмаган. Бу ҳол мўл ҳосил тўланиши ва гўзаниннг барвақт етилишини ҳаф остида қолдираётир.

Областда 1 июньгача 80 процент ўрнига 20 процент майдондаги гўза шоналайбшмоқда, 50 процент майдондаги гўзалар ҳали тўрттагача чигит чиқариб кутурибди. Дала ишларининг шу ҳилда қондириб бораётган учун гўзалар ривожланишда 12—15 кун кейинда қолмоқда.

Андиқон областиндан келган ўзаро текшириш бригадасининг а'золари кўрсатиб беришдек, бу кечирилмас аҳолининг сабаби шундаки, қўпгина МТС ва айнасида колхозларда меҳнат тўғри уюштирилмаётир, меҳнат интизомини бўлишиб кетган. МТСлар трактор паркиннинг қуддан тўла фойдаланмаётирлар, улар гўзани машина билан янағалаша, ҳусусан янги агротехника тадбири—гўза қатор

ораларини бўйига ва қўндалангига ишлаш методини жорий қилишда колхозларга етарлиқ ёрдам бермаётирлар, бу ҳақдаги топирик шу вақтгача бажарилмай қолиб кетмоқда.

Қўпгина МТСлар ишларини ҳали ҳам КПСС Марказий Комитети сентябр Пленуми қарори асосида қайта қурмаганлар. МТС директорлари, бош агрономлари конкрет ва амалий раҳбарлик қилиш ўрнига қўпгина қуруқ таомлаш, колхозларда ёмон ишни қўрғанларидан жаб солчиликларига бўлиб қолмоқдалар. Улар ҳозирги аҳоли учун уларни ҳам жавобгар эканликларини ҳис қилмаётирлар.

Колхозларга бириктирилган агрономлар ҳали ҳам колхоз ишлабчиқаришининг ҳақиқий ташкилотчаси бўлаолганлар йўқ. Област қишлоқ хўжалик бўлими, район партия комитетлари ва район илгори комитетлари МТСларга, агрономларга яхши ёрдам бермайдилар, шунингдек МТСларга нисбатан талаб-хизмат инҳиётда бўлишиб кетган. Район партия комитетларининг секретарлари ва илгори комитетларининг раислари кун бўлиб деярлик ҳамма колхозларда бўладилар. Лекин улар гўза парваришдаги қолдиқларнинг сабабларини қучур ўрганамайдилар, агрономларнинг маслаҳатига қўлоқ соймайдилар, фақат колхоз раҳбарлари берган маълумот ва ва'да билан янаотганиб қўйқоладилар. Райкомларнинг МТС зонаси бўйича секретарлари ҳам ишга тузукроқ ёрдам бермаётирлар.

Ҳозир гўза парваришда мас'улият давр бошланди. Гўза ривожланишида қолдиқларнинг бартараф қилиниши ана шу даврдаги ишнинг су'рати ва сифатида боғлиқ.

Гўзани ўз вақтида сифатли парвариш қилиш йўли билан унинг ривожланишини ва пахтаниннг ишшини тезлаштиш мумкин.

Илгори пахтакорлар фидокорона меҳнат қилиб барча қийинчиликларини енгиб, аҳолини анча яхшилаб олмақдалар. Оққўрғон районидаги биринчи МТС зонасидаги колхозларда пахта майдондаги гўзаларнинг яридан қўп епасига шоналаётир. Гўза тути қалинлиги ҳамма жойда нормал. Экин қатор оралари икки марта култивация қилинди, биринчи озилантириш ва суғориш тўғрйлиқда Сирдарё район 2-чи МТС зонасида Оқунбобоев номида «Ҳақиқат» колхозларида ҳам гўзаниннг аҳоли жуда яхши. Мўл ҳосил етиштиришда республикада бириктирилган қатордан турган Оро-нинидаге районидаги колхозларда ҳам гўзаниннг аҳоли қуддан-қудга яхшилаш бошланган.

Янгиёўл районидаги Сталин номида колхозда, Ўртасарой районидаги «Поларная звезда» колхоз ва бошқа бирчанда илгори колхозларда гўзалар ёпасига шоналаётир.

Областимиз колхозларида гўза парвариши ишларини намунали уюштириш учун барча имконият бор. Биринчи галда трактор паркидан тўла фойдаланиш, шу билан бирга пахтачилик бригадаларига бириктирилган барча колхозчиларини дала ишларига жалб этиш керак. Колхозчилар ва меҳнаткорларнинг кунлиқ иш нормаларини ошириб бажаришларига эришмоқ лозим. Далада илловларни учун маданий-маиший хизматни яхшилаш, дала шийонларигади ишни йўлга қўйиш зарур.

Илгори агротехниканиннг асосий талабларига мувофиқ ер доим етарлиқ даражада нам ва юмшоқ бўлиб туриши шарт. Агар июнь ва июль ойларида гўзани суғориш ва қатор ораларини ишлаш кечика, бу даврда иш сифатсиз ўтказилса пахта кеч ишлади, ҳосил камаяди.

Бизда сув сероб, гўзани 10—15 кундан оралатиб икиса муддатда суғориб олиш мумкин.

Илгори пахтакорлар гўзани суғоришда сувни фақат чуқур эгат орқали кичик оғим билан оқизиб қўйдилар. Шунда сув ўсимлик илдизин жойлашган қатламга яхши сингади ва туپ ёнидаги тупроқ доим юмшоқ бўлиб туради.

Ҳамма колхозларда қўпчилик пахта майдонлари йириклаштирилган участкалардан иборат бўлиб, улардаги гўзани агротехника қондалари асосида суғориш мумкин. Брок, Ўртасарой районидаги «Нормунзам», Ўртақчиқ районидаги Ленин номида, Оққўрғон районидаги Ленин номида, Оқунбобоев номида ва Бўша районидаги бирчанда колхоз раҳбарлари мўл ҳосил етиштиришининг ана шу муҳим шартларига аҳамият бермаётирлар. Бу колхозларда гўза хали ҳам қўлайлиб суғорилмоқда.

Уста суғилар гўзани суғориш қондаларига қаттиқ риоя қилидилар. Улар суғоришнинг трактор ишлари билан қаттиқ боғланган ҳолда олиб бориладилар. Устасини мабла бўлмаганда бўлиб юбормасдан, балки текис ерларда 60—80 метр, унда текис бўлмаган ерларда 100—120 метрда оралатиб оқилган ўғитиларнинг ҳаммасидан бир йўла сув қўйиб, катта-катта майдонларни қондириб суғориб қилидилар.

Гўзаниннг июньдаги парваришини намунали уюштириш, унинг ривожланишини тезлаштириш ва биринчи июльгача ёпасига гулга киритишнинг керак. Бунинг учун гўза янағисини дарҳол туғиллаш, машина билан янага қилинган гўзаларни ростлаш, янағисини сифатини текшириш, ортиқча туғиларни қўлиб ташлаш, сийрак жойларга қўчат қилиш, далаин бегона ўтлардан батамом тозалаш, қатор ораларини чуқур култивация ва чопиқ қилиш, инҳиёт, экин зарарқундаларини йўқотиш чораларини қўриш керак.

10 июньгача ҳамма ерда гўзаларни биринчи озилантириш тўғрйлиқда иш иккинчи озилантириш бошлангани шарт. Ўсув даврида икки марта озилантириладиган гўзаларнинг иккинчи озилантиришини 10 июльгача, уч марта озилантириладиган гўзаларнинг эса 1 июльгача тўғрйлиқда, бу гўзалар 1 июльдан 20 июльгача учинчи марта озилантирилиши лозим. Биринчи озилантириш билан бирга биринчи суғориш ҳам таъминлиш керак. Июнь ойида гўза икки марта култивация, 1—2 марта чопиқ қилиниши ва талаба яраша суғорилиши зарур. Гўзалар чангаб ҳам қолмасин, ер ортиқча намланиб ҳам кетмасин.

МТС раҳбарлари ҳарбир колхоздаги аҳолини, колхоз агрономларни эса ҳарбир бригада ва эвенлардаги аҳолини аниқлашлари, гўзани ривожланишдан қолаетган участкаларининг ўзига мувофиқ агротехника тадбирларини ишлаб чиқишлари ва амалга оширишлари керак.

Ишнинг бориши ва сифати устидан доимий контроллинг жорий қилиниши, тракторларнинг бекор туриб қолиши, нормаларнинг бажарилмаслигига нисбатан ҳечқандай муросага йўл қўймаслик, сифатсиз ишларни брак қилиш керак. Гўзаниннг қанчаб қолишига ёни ернинг ортиқча намланиб кетишига йўл қўйишда айдобдор бўлган шахсларга нисбатан қаттиқ чора қўриш зарур.

Пахтадан мўл ҳосил етиштиришнинг тадбири июнь ойида ҳал қилинади. Шунинг учун ҳамма чорани қўриб, бутун куч ва техникани тўла сафарбар этган ҳолда илгори агротехника қондаларига мувофиқ гўзани а'ло сифатли парвариш қилиш лозим. Вазифа—гўзани ўз вақтида озилантириш, суғориш, култивация, чопиқ қилиш ва бу ишларни бир-бирига тўғри боғлаб олиб боришдан иборатдир.

А. КОЛГИНА,

Област қишлоқ хўжалик бошқармасининг агрономи.

Т. СУВОНҚУЛОВ.

Тошкент темир йўл магистрალი ишлабчиқариш-хўжалик активининг йиғилиши

5 июнь кунин Тошкентда Тошкент темир йўли ишлабчиқариш хўжалик активининг йиғилиши тўғрисида бўлди. Йиғилишда темирйўлчилар билан бирга республика министрилари ва илгори республика ходимлари, шунингдек Ўзбекистон, Қўзғистон, Қирғизистон ва Тожикистон партия ташкилотларининг раислари иштирок қилидилар.

Йиғилиш қатнашчилари темир йўл транспорт ходимлари Бутуниттфок кеңашининг ишларини муҳкама қилдилар ва Тошкент магистраларининг ишларини янада яхшилаш тадбирларини белгилдилар. Йўл бошлиғи ўртоқ Подпорозин докладыда ва музокарада сузлағиларнинг нутқларида йўл ички резервларини қидириб топиш ва улардан тўғрйлиқ фойдаланиш масаласига асосий эътибор берилди.

Уратьевская депосининг машиниста ороқлики поездаларни қорғиш ҳаракатининг ташаббусчиси ўртоқ Мурзалевнинг нутқи э'тибор билан тингиланди. Новатор ҳалқ хўжалик ишларини маблағ ва ёлғисини кам сарфлаган ҳолда пландан ташқари ташиш тажрибасига сўзлаб берди. Уратьевская паровозчилари йўл рағадан келтирилмаган ва ўз вақтида тўғрйлиқ қўришни ишлатишдан воз кечдилар ва Ўрта Осиёда чиқарилаётган маҳаллий кўмирлардан муваффақият билан фойдаланмоқдалар. Уратьевская депосининг ходимлари паровозларини қўздан кечириб туришни яхшилаб, локомтивларнинг ювиб ремонт қилиш ўртасидаги йўл юриш муддатини минг километрга оширдилар ва ўрта ремонт ўртасидаги йўл юриш муддатини 20 минг километрга оширдилар.

Тошкент товар станциясининг тарозибони ўртоқ Пашинина вагонларга юкин эч қилиб ортун ташлаббускор тарозибонларнинг ишда яришган муваффақиятлари тўғрисида гапириб берди. Ўртоқ

Пашинина ўзи томонидан ишлаб чиқилган янги схемани қўлашиб, ҳарбир вагонга орталықдан кенаянги техника нормасини 11 тонна оши

Жанва кенгашидаги Корея масаласи тўғрисида

1954 йил 5 июньда СССР Ташқи Ишлар Министри В. М. МОЛОТОВнинг баёоти

Раис жаноблари, жаноб делегатлари! Бу кенгашда Корея масаласининг муҳама қилиниши бир ойдан кўпроқ вақтдан бери давом қилмоқда. Узоқ Шарқда тинчликни ва хавфсизликни сақлаш билан алоқадор бўлган мана шу ағуал халқаро проблеманинг муҳама қилинаётганини барча мамлакатлардаги халқларнинг жуда ҳам эътиборини жалб қилмоқда. Кореядаги аҳолининг тинчлик билан тегаз ҳал этилишини таъминлаш, миллий бирлаштириш ва мустабид демократик Корея давлати барпо қилинишига олиб келадиган ва шу тариқа халқаро вазиятдаги кескинликни камайтиришга ёрдам берадиган қарорлар ушбу кенгашда келишиб қабул қилинур, деб барча тинчликсевар халқлар билан бирликти ушбу бўлиб турган Осиё халқлари Жанва кенгашида Корея масаласининг муҳама қилинишига алоҳида қизиқиш билан қарамоқдалар.

Мана шуларнинг ҳаммаси Корея проблемасининг объектив тарзда ва бераз муҳама қилиниши учун ҳамда бу проблеманинг корея халқи манфаатларини ва халқлар ўртасида тинчликни мустақамлаш манфаатларини қўлаб қўлай қилиниши учун Жанва кенгашидаги ташқи ишларнинг ҳаммаси, ҳеч шубҳасиз, катта маънавият қўлайди.

Ҳозирги вақтда умумий дискуссияга баъзибир ақулар ашай фойдали бўлур эди.

Бу ерда Корея Халқ — Демократик Республикасининг делегацияси, Корея Республикасининг делегацияси томонидан, шунингдек бошқа делегациялар томонидан тақдим этилган тақлифлар кўриб чиқилди. Шу тақлифлар мустақабти билан бўлган фикр олишув турли делегацияларнинг позицияларини аниқлашга ёрдам бери.

Биз шу нарсани қайд қилиб ўтисмоқчи муқимки, мана шундай фикр олишувлар натижада Кореядаги аҳолининг тинчлик билан ҳал этилишига негиз бўлиши лозим бўлган баъзибир асосий принципларга нисбатан нутқан назарларнинг маълум даражада бир-бирига яқинлашиб қолганини аён бўлди.

Шу мустақабти билан бу ерда Англия делегациясининг бошлиғи томонидан айтилган ва, ҳеч шубҳасиз, эътиборга сазовор бўлган мулоҳазаларни қайд қилиб ўтис керак — мен унинг, Корея масаласи бўйича битим тузувчи учун асосий принциплар белгиланиши, деб 13 майда айтган тақлифнинг кўзда тутаман. Корея бўйича тузилган битимнинг асосий принципларини ҳақида дастлаб бир қарорга келиб қўйиб бошланган ишни туталаш учун бизга энг яхши имкониятлар бери.

Бу кенгаш, бизнинг фикримизча, баъзибир муқим масалаларни ажратиб олиб, шу масалалар устида ҳозирги ўздаёқ бамаслаҳат бир қарорга келиши учун ҳамма асослар бор, чунки делегацияларнинг шу масалалар бўйича нутқан назари маълум даражада бир-бирига мос келиб қолди.

Хуш, булар қандай масалалар?

Биринчи. Кенгаш қатнашчилари, бутун Корея территориясида Умумкорей Миллат мажлисига сайлов ўтказилишини лозим деган фикрни айтидилар. Бу сайлов корея халқига ўз хоҳишини эркинлик билан изҳор қилиш ва демократик асосларда миллий бирлаштириш йўлидаги ўзининг қонуний ниятларини рўйбега чиқариш имкониятини берган бўлур эди. Албатта, бу сайлов Умумкорей сайлов қонуни асосида ўтказилиши лозим, бу қонунида ялли сайлов ҳуқуқи, яшрин овоз бериш, Умумкорей қонун чиқаруви органига аҳоли томонидан пропорционал вакил сайлаш кўзда тутилиши лозим.

Иккинчи. Ялли эркин сайловни тайёрламоқ ва ўтказмоқ учун Умумкорей органига қўйилиши лозим деган тақлиф дискуссия вақтида муҳама қилинди. Мана шу рўй берган ҳамма воқеалардан кейин Корея учун ялли сайлов снгарини гоят муқим таъбир бутун Корея территориясида тегишли таййарликл қўрилмасдан ҳамда мамлакатда рўй берган иқтисодий ва сийсий характердаги хусусиятлар ҳисобга олинимасдан ўтказилиши муқимлигини асос тасаввур қилиб бўлмайди.

Баъзи делегациялар бу орган қандай бўлиши муқимлиги ва унинг ишларига қандай принциплар асос қилиб олиниши лозимлиги ҳақида ўз мулоҳазаларини айтиб ўтидилар. Корея Халқ — Демократик Республикасининг делегацияси, мисалан, сайловни тайёрламоқ ва ўтказмоқ учун, шунингдек мамлакатнинг ҳар ик қисми ўртасида иқтисодий ва миллий алоқаларни тиклаш ва ривожлантиришга доир энг зарур таъбирларни келишиб олимоқ учун Шимолий Корея ва Жанубий Корея вакилларидан Умумкорей комиссияси тузилиши тақлиф қилди.

Агар кенгаш мақсадлар учун Умумкорей органига тузилиши лозимлигини асос эътибори билан мақбул деб топса, олға бир қадм қўйилган бўлур эди, чунки мана шундай орган бўлмаса, амалда Умумкорей сайловини ўтказиш муқим бўлмай қоларди.

Бундай органининг составига, унинг баъжарадиган вазифаларига ҳамда унинг ишлари учун асос қилиб олиниши лозим бўлган принципларга келганда, бу масалаларни қўшимча равишда кўриб чиқиш муқим бўлур эди.

Франция Коммунистик партиясининг XIII с'езди

ПАРИЖ. 5 июнь. (ТАСС) Франция Коммунистик партияси XIII с'ездининг кеча кечкурунги мажлисида Марказий комитет секретари Марсель Серван кун тартибидagi иккинчи масала — партиянинг ташкилий иш проблемалари ҳақида доклад қилди. Унинг докладыда Коммунистик партиянинг қорхоналардаги айналар ролига ва Марказий комитетнинг ташкилий масалалар бўйича сойқ секретари Лекар томонидан йўл қўйилган хатларини анализ қилишга кўпроқ эътибор бери.

Англия кабинетининг мажлиси

ЛОНДОН. 5 июнь. (ТАСС) Рейтер агентлигининг билдиришича, Англия ҳукумати бутун Ҳинди-Хитой ва Корея масалалари юзасидан Жанва бўлаётган музокараларнинг — бориши тўғрисида Иденнинг ҳисоботини эшитган.

Учинчи. Кенгаш қатнашчилари, Корея масаласи ҳақидаги тарзда ҳал қилинган тақдирда ҳам, четал куруллик кучларининг ҳаммасини Кореядан олиб чиқиб кетиш кўзда тутилиши лозим, деган фикрни эътибор қилмоқдалар. Бу масала устида Корея Халқ — Демократик Республикасининг делегацияси томонидан тақдим этилган тақлифларда четал кўшинларининг ҳаммасини Умумкорей сайлови ўтказилгунча Кореядан олиб чиқиб кетиш кўзда тутилди. Корея Республикасининг делегацияси томонидан тақдим қилинган тақлифларда, гарчи, Америка кўшинларининг олиб чиқиб кетилиши «сайлов ўтказилганга қадар бошлангич муқим, лекин Кореянинг бирлашган ҳукумати бутун Корея устидан ўз контролни ўратгунча туталаш муқим эмас», деган панаида бўлса ҳам, ҳарҳолда, шу тақлифларда ҳам четал кўшинларини олиб чиқиб кетиш масаласи ўз ифодасини топди.

Шу тақлифлар ўртасида тафовут борлигига қарамай, четал кўшинларини олиб чиқиб кетиш зарурлигини кенгаш қатнашчиларининг ҳаммаси эътибор қилмаётганини сабабли, агар кенгаш четал куруллик кучларининг ҳаммасини Кореядан олиб чиқиб кетиш лозимлигини асос эътибори билан мақбул деб топса, буни ижобий бир факт деб қараш муқим бўлур эди. Четал куруллик кучларини Шимолий Кореядан ва Жанубий Кореядан олиб чиқиб кетишнинг конкрет муқддатларини белгилаш масаласига келганда, бу масалани алоҳида муҳама қилиш муқим бўлур эди.

Тўртинчи. Умумкорей сайлови халқаро орган назорати остида ўтказилиши лозим, деган фикр кенгаш қатнашчиларининг ҳаммасига мақбул бўлмоқда. Брок, мана шундай халқаро органини тузиш тартиби тўғрисида кенгашда турли фикрлар туғилди. Хитой Халқ Республикасининг делегацияси тақдим этган тақлифда Кореядаги сайловни кузатиш ишлари бетафарф мамлакатларнинг вакилларидан тузилган комиссия томонидан ўтказилиши ва бу комиссия Кореядаги яраш битимини кузатиш учун бетафарф мамлакатлар томонидан тузилган комиссия қабил составда тузилиши лозим, деган фикр айтилди. СССР делегацияси бу тақлифни қўлаб-қувватлайди ва бу тақлиф мақсури орган олдида қўйилаган мақсадларга мос келди, деб ҳисоблайди. Кенгашнинг баъзи қатнашчилари сайловни кузатиб туриш Бирлашган Миллатлар Ташкилотини комиссиясига топширилсин, деган фикрни айтидилар.

Бизнинг фикримизча, кенгаш сайловни ўтказилиши устидан кузатиб туриш халқаро комиссия тузиш масаласини принцип эътибори билан ҳал қилиб бериш олаб бўлур эди. Мана шу комиссиянинг состави ва унинг компетенциясига келганда бу масалалар устида қўшимча фикр олишув ва бамаслаҳат бир фикрга келишга уриниб кўриш муқим бўлур эди.

Бешинчи. Кенгаш қатнашчилари Кореядаги яраш тўғрисидаги битимни бузишга йўл қўймайдиган ва мамлакатнинг тинч ривожланишини таъминлайдиган шароит нукжда келтириш муқимлигини қайд қилиб ўтидилар. Шу мустақабти билан, Узоқ Шарқда тинчликнинг сақланишига энг кўп манфаатдор бўлган давлатлар ўз зиммаларига тегишли мажбуриятлар олганлариди эди. Кореянинг, тинч ривожланишини таъминлаш муқим бўлади, деган мулоҳазалар айтилди. Бу аса, Кореяни миллий бирлаштириш вазифаларини амалга оширишга ёрдам берган бўлур эди. Мана шу муқим масалани ҳал қилиш, жумладан, Корея Халқ — Демократик Республикаси делегациясининг тақлифлариди айтиб ўтилган.

Равишдики, кенгаш Кореяда тинчликни сақлаш билан алоқадор бўлган бу жиддий масалани четалб ўтказиш лозим. Энг манфаатдор давлатлар томонидан Кореянинг тинч ривожланишини таъминлайдиган тегишли мажбуриятлар олиниши зарурлиги ҳақида кенгаш ҳозирнинг ўздаёқ қарор қабул қилиши муқим бўлур эди. Мақсури мажбуриятларни қайси давлатлар ўз зиммаларига олишлари лозимлиги, шунингдек бундай мажбуриятларнинг характери ҳақидаги масала қўшимча равишда муҳама қилинмоғи керак.

Бизнинг фикримизча, биринчи рада, кўриб чиқишни лозим бўлган масалалар шулардан иборат. Шундай принциплар борки, кенгаш қатнашчиларининг шу принципларга нисбатан тутган позициялариди муқим тафовутлар маъну. Биз бундай принципларни рўйбега чиқаришнинг амалий йўллари ва усулларини ҳам сиқичлаб муҳама қилишимиз ҳамда шу йўллари ва усулларини топишга қарақат қилишимиз керак. Биз бу тафовутларнинг аҳамиятини камайтиришчи эмасиз. Шу нарсани айтиб ўтис киёқ қилдикки, бу тафовутлар яқин фурсатларда бутун корея халқи назариди оқибатда бутун Умумкорей органи тузилиш зарурлиги, четал куруллик кучларининг ҳаммасини Кореядан олиб чиқиб кетиш, Кореянинг бундан бўён тинч ривожланишига доир шароитларнинг тегишли давлатлар томонидан таъминлини қабил муқим масалаларга тааллуқли тафовутлариди.

Совет делегациясининг фикрича, кенгаш қатнашчилари ўз нутқан назарларини яқинлаштириш учун шу принциплар ҳақида бир-бирларига мақбул бўладиган битимга келмоқ учун куч ва гайрат сарф қилишлари лозим. Шу мустақабти билан совет делегацияси, эндиликда Кореядаги аҳолини тинч йўл билан ҳал қилишга тааллуқли мақсури масалаларни конкрет муҳама қилишга ўтис керак, деган фикрлариди. Шу билан бирликти, дискуссия давомиди бамаслаҳат бир фикрга келишмоқчи муқим бўлган асосий қондаларини тегишли қарорлар чиқариш йўли билан мустақамлаш ҳам мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Шу мулоҳазаларга биноан совет делегацияси кенгаш муҳамақсига қўйидаги қарор проектини тақдим этишни муқим деб ҳисоблайди:

«Жанва кенгашининг қатнашчилари Корея масаласини тинч йўл билан ҳал қилишга тааллуқли қўйидаги асосий принциплар тўғрисида бир фикрга келдилар:

1. Кореяни бирлаштириш ва бирлашган мустақил ҳамда демократик Корея давлати барпо қилиш мақсидида бутун Корея территориясиди эркин сайлов ўтказилиши.

Сайлов ушбу битимга келингандан кейин олти ой ичиди ўтказилиши лозим.

Сайлов умумий сайлов ҳуқуқи асосида, яшрин овоз бериш йўли билан ўтказилиши лозим.

Умумкорей қонун чиқаруви органига бутун Корея аҳолисида вакиллар пропорционал равишда сайланиши лозим.

2. Умумкорей эркин сайловини тайёрлаш ва ўтказиш ҳамда Корея Халқ — Демократик Республикаси билан Корея Республикасини бир-бирига яқинлаштиришга ёрдамлаштириш учун Корея Халқ — Демократик Республикаси ва Корея республикаси вакилларидан Умумкорей органи тузилиши.

Шу органининг состави ва вазифалари ҳақидаги масала қўшимча равишда муҳама қилинмоғи керак.

3. Четал куруллик кучларининг ҳаммаси муқим муқддатларда Кореядан олиб чиқиб кетилиши.

Четал куруллик кучларининг ҳаммасини Умумкорей эркин сайловини ўтказиш бошлангунча Шимолий Кореядан ва Жанубий Кореядан олиб чиқиб кетиш муқддатлари ва бошқилар ҳақидаги масала қўшимча равишда муҳама қилиниши.

4. Белгиланган йўлисини, Умумкорей эркин сайловини ўтказилиши кузатиб туриш учун тегишли халқаро комиссия тузилади.

Мана шундай кузатиш комиссиясининг состави ҳақидаги масала қўшимча равишда кўриб чиқилиши.

5. Кореяда тинчликнинг бузилишига йўл қўймайди муқим нарсани амалга ошириш қилиб, Узоқ Шарқда тинчликни сақлашга энг кўп манфаатдор давлатлар Кореянинг тинч ривожланишини таъминлаш мажбуриятларини ўз зиммаларига олишлари зарур, деб ҳисоблансин, бу нарсани Кореяни миллий бирлаштириш вазифасини ҳал қилишга ёрдам берган бўлур эди.

Кореянинг тинч ривожланишини таъминлаш юзасидан ўз зиммаларига мажбуриятлар олишлари лозим бўлган давлатлар ҳақидаги масала ҳамда мана шундай мажбуриятларнинг характери ҳақидаги масала қўшимча равишда кўриб чиқилиши керак.

Совет делегациясининг бу тақлифи бамаслаҳат қарор қабул қилиниши муқим деб ҳисобланган масалаларни ажратиб бери.

Брок, шу тақлифларнинг тегишли муқддатлари ва бошқилар ҳақидаги масала қўшимча равишда муҳама қилинмоғи керак, деган фикр айтилди. Мана шу муқим масалани ҳал қилиш, жумладан, Корея Халқ — Демократик Республикаси делегациясининг тақлифлариди айтиб ўтилган.

Равишдики, кенгаш Кореяда тинчликни сақлаш билан алоқадор бўлган бу жиддий масалани четалб ўтказиш лозим. Энг манфаатдор давлатлар томонидан Кореянинг тинч ривожланишини таъминлайдиган тегишли мажбуриятлар олиниши зарурлиги ҳақида кенгаш ҳозирнинг ўздаёқ қарор қабул қилиши муқим бўлур эди. Мақсури мажбуриятларни қайси давлатлар ўз зиммаларига олишлари лозимлиги, шунингдек бундай мажбуриятларнинг характери ҳақидаги масала қўшимча равишда муҳама қилинмоғи керак.

Бизнинг фикримизча, биринчи рада, кўриб чиқишни лозим бўлган масалалар шулардан иборат. Шундай принциплар борки, кенгаш қатнашчиларининг шу принципларга нисбатан тутган позициялариди муқим тафовутлар маъну. Биз бундай принципларни рўйбега чиқаришнинг амалий йўллари ва усулларини ҳам сиқичлаб муҳама қилишимиз ҳамда шу йўллари ва усулларини топишга қарақат қилишимиз керак. Биз бу тафовутларнинг аҳамиятини камайтиришчи эмасиз. Шу нарсани айтиб ўтис киёқ қилдикки, бу тафовутлар яқин фурсатларда бутун корея халқи назариди оқибатда бутун Умумкорей органи тузилиш зарурлиги, четал куруллик кучларининг ҳаммасини Кореядан олиб чиқиб кетиш, Кореянинг бундан бўён тинч ривожланишига доир шароитларнинг тегишли давлатлар томонидан таъминлини қабил муқим масалаларга тааллуқли тафовутлариди.

Совет делегациясининг фикрича, кенгаш қатнашчилари ўз нутқан назарларини яқинлаштириш учун шу принциплар ҳақида бир-бирларига мақбул бўладиган битимга келмоқ учун куч ва гайрат сарф қилишлари лозим. Шу мустақабти билан совет делегацияси, эндиликда Кореядаги аҳолини тинч йўл билан ҳал қилишга тааллуқли мақсури масалаларни конкрет муҳама қилишга ўтис керак, деган фикрлариди. Шу билан бирликти, дискуссия давомиди бамаслаҳат бир фикрга келишмоқчи муқим бўлган асосий қондаларини тегишли қарорлар чиқариш йўли билан мустақамлаш ҳам мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Шу мулоҳазаларга биноан совет делегацияси кенгаш муҳамақсига қўйидаги қарор проектини тақдим этишни муқим деб ҳисоблайди:

«Жанва кенгашининг қатнашчилари Корея масаласини тинч йўл билан ҳал қилишга тааллуқли қўйидаги асосий принциплар тўғрисида бир фикрга келдилар:

1. Кореяни бирлаштириш ва бирлашган мустақил ҳамда демократик Корея давлати барпо қилиш мақсидида бутун Корея территориясиди эркин сайлов ўтказилиши.

Сайлов ушбу битимга келингандан кейин олти ой ичиди ўтказилиши лозим.

Сайлов умумий сайлов ҳуқуқи асосида, яшрин овоз бериш йўли билан ўтказилиши лозим.

Умумкорей қонун чиқаруви органига бутун Корея аҳолисида вакиллар пропорционал равишда сайланиши лозим.

2. Умумкорей эркин сайловини тайёрлаш ва ўтказиш ҳамда Корея Халқ — Демократик Республикаси билан Корея Республикасини бир-бирига яқинлаштиришга ёрдамлаштириш учун Корея Халқ — Демократик Республикаси ва Корея республикаси вакилларидан Умумкорей органи тузилиши.

Шу органининг состави ва вазифалари ҳақидаги масала қўшимча равишда муҳама қилинмоғи керак.

3. Четал куруллик кучларининг ҳаммаси муқим муқддатларда Кореядан олиб чиқиб кетилиши.

Четал куруллик кучларининг ҳаммасини Умумкорей эркин сайловини ўтказиш бошлангунча Шимолий Кореядан ва Жанубий Кореядан олиб чиқиб кетиш муқддатлари ва бошқилар ҳақидаги масала қўшимча равишда муҳама қилиниши.

4. Белгиланган йўлисини, Умумкорей эркин сайловини ўтказилиши кузатиб туриш учун тегишли халқаро комиссия тузилади.

Мана шундай кузатиш комиссиясининг состави ҳақидаги масала қўшимча равишда кўриб чиқилиши.

5. Кореяда тинчликнинг бузилишига йўл қўймайди муқим нарсани амалга ошириш қилиб, Узоқ Шарқда тинчликни сақлашга энг кўп манфаатдор давлатлар Кореянинг тинч ривожланишини таъминлаш мажбуриятларини ўз зиммаларига олишлари зарур, деб ҳисоблансин, бу нарсани Кореяни миллий бирлаштириш вазифасини ҳал қилишга ёрдам берган бўлур эди.

Кореянинг тинч ривожланишини таъминлаш юзасидан ўз зиммаларига мажбуриятлар олишлари лозим бўлган давлатлар ҳақидаги масала ҳамда мана шундай мажбуриятларнинг характери ҳақидаги масала қўшимча равишда кўриб чиқилиши керак.

Совет делегациясининг бу тақлифи бамаслаҳат қарор қабул қилиниши муқим деб ҳисобланган масалаларни ажратиб бери.

Брок, шу тақлифларнинг тегишли муқддатлари ва бошқилар ҳақидаги масала қўшимча равишда муҳама қилинмоғи керак, деган фикр айтилди. Мана шу муқим масалани ҳал қилиш, жумладан, Корея Халқ — Демократик Республикаси делегациясининг тақлифлариди айтиб ўтилган.

Равишдики, кенгаш Кореяда тинчликни сақлаш билан алоқадор бўлган бу жиддий масалани четалб ўтказиш лозим. Энг манфаатдор давлатлар томонидан Кореянинг тинч ривожланишини таъминлайдиган тегишли мажбуриятлар олиниши зарурлиги ҳақида кенгаш ҳозирнинг ўздаёқ қарор қабул қилиши муқим бўлур эди. Мақсури мажбуриятларни қайси давлатлар ўз зиммаларига олишлари лозимлиги, шунингдек бундай мажбуриятларнинг характери ҳақидаги масала қўшимча равишда муҳама қилинмоғи керак.

Бизнинг фикримизча, биринчи рада, кўриб чиқишни лозим бўлган масалалар шулардан иборат. Шундай принциплар борки, кенгаш қатнашчиларининг шу принципларга нисбатан тутган позициялариди муқим тафовутлар маъну. Биз бундай принципларни рўйбега чиқаришнинг амалий йўллари ва усулларини ҳам сиқичлаб муҳама қилишимиз ҳамда шу йўллари ва усулларини топишга қарақат қилишимиз керак. Биз бу тафовутларнинг аҳамиятини камайтиришчи эмасиз. Шу нарсани айтиб ўтис киёқ қилдикки, бу тафовутлар яқин фурсатларда бутун корея халқи назариди оқибатда бутун Умумкорей органи тузилиш зарурлиги, четал куруллик кучларининг ҳаммасини Кореядан олиб чиқиб кетиш, Кореянинг бундан бўён тинч ривожланишига доир шароитларнинг тегишли давлатлар томонидан таъминлини қабил муқим масалаларга тааллуқли тафовутлариди.

Совет делегациясининг фикрича, кенгаш қатнашчилари ўз нутқан назарларини яқинлаштириш учун шу принциплар ҳақида бир-бирларига мақбул бўладиган битимга келмоқ учун куч ва гайрат сарф қилишлари лозим. Шу мустақабти билан совет делегацияси, эндиликда Кореядаги аҳолини тинч йўл билан ҳал қилишга тааллуқли мақсури масалаларни конкрет муҳама қилишга ўтис керак, деган фикрлариди. Шу билан бирликти, дискуссия давомиди бамаслаҳат бир фикрга келишмоқчи муқим бўлган асосий қондаларини тегишли қарорлар чиқариш йўли билан мустақамлаш ҳам мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Шу мулоҳазаларга биноан совет делегацияси кенгаш муҳамақсига қўйидаги қарор проектини тақдим этишни муқим деб ҳисоблайди:

«Жанва кенгашининг қатнашчилари Корея масаласини тинч йўл билан ҳал қилишга тааллуқли қўйидаги асосий принциплар тўғрисида бир фикрга келдилар:

1. Кореяни бирлаштириш ва бирлашган мустақил ҳамда демократик Корея давлати барпо қилиш мақсидида бутун Корея территориясиди эркин сайлов ўтказилиши.

Сайлов ушбу битимга келингандан кейин олти ой ичиди ўтказилиши лозим.

Сайлов умумий сайлов ҳуқуқи асосида, яшрин овоз бериш йўли билан ўтказилиши лозим.

Умумкорей қонун чиқаруви органига бутун Корея аҳолисида вакиллар пропорционал равишда сайланиши лозим.

2. Умумкорей эркин сайловини тайёрлаш ва ўтказиш ҳамда Корея Халқ — Демократик Республикаси билан Корея Республикасини бир-бирига яқинлаштиришга ёрдамлаштириш учун Корея Халқ — Демократик Республикаси ва Корея республикаси вакилларидан Умумкорей органи тузилиши.

Шу органининг состави ва вазифалари ҳақидаги масала қўшимча равишда муҳама қилинмоғи керак.

3. Четал куруллик кучларининг ҳаммаси муқим муқддатларда Кореядан олиб чиқиб кетилиши.

Четал куруллик кучларининг ҳаммасини Умумкорей эркин сайловини ўтказиш бошлангунча Шимолий Кореядан ва Жанубий Кореядан олиб чиқиб кетиш муқддатлари ва бошқилар ҳақидаги масала қўшимча равишда муҳама қилиниши.

4. Белгиланган йўлисини, Умумкорей эркин сайловини ўтказилиши кузатиб туриш учун тегишли халқаро комиссия тузилади.

Мана шундай кузатиш комиссиясининг состави ҳақидаги масала қўшимча равишда кўриб чиқилиши.

5. Кореяда тинчликнинг бузилишига йўл қўймайди муқим нарсани амалга ошириш қилиб, Узоқ Шарқда тинчликни сақлашга энг кўп манфаатдор давлатлар Кореянинг тинч ривожланишини таъминлаш мажбуриятларини ўз зиммаларига олишлари зарур, деб ҳисоблансин, бу нарсани Кореяни миллий бирлаштириш вазифасини ҳал қилишга ёрдам берган бўлур эди.

Кореянинг тинч ривожланишини таъминлаш юзасидан ўз зиммаларига мажбуриятлар олишлари лозим бўлган давлатлар ҳақидаги масала ҳамда мана шундай мажбуриятларнинг характери ҳақидаги масала қўшимча равишда кўриб чиқилиши керак.

Совет делегациясининг бу тақлифи бамаслаҳат қарор қабул қилиниши муқим деб ҳисобланган масалаларни ажратиб бери.

Брок, шу тақлифларнинг тегишли муқддатлари ва бошқилар ҳақидаги масала қўшимча равишда муҳама қилинмоғи керак, деган фикр айтилди. Мана шу муқим масалани ҳал қилиш, жумладан, Корея Халқ — Демократик Республикаси делегациясининг тақлифлариди айтиб ўтилган.

Равишдики, кенгаш Кореяда тинчликни сақлаш билан алоқадор бўлган бу жиддий масалани четалб ўтказиш лозим. Энг манфаатдор давлат